

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Силабус курсу
МЕТОДИКА РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ З ГЕОГРАФІЇ

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 4; годин - 120; змістовний модуль - 2
Семестр, Рік	V семестр / 3 рік
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Адобовська Марія Володимирівна кандидат педагогічних наук, старший викладач
Контактний телефон	067-143-67-63
E-mail:	adobovska.m@gmail.com
Робоче місце	Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру ОНУ імені І.І. Мечникова, Шампанський пер., 2, ауд. № 63
Консультації	Очні консультації: (п'ятниця, 15.30-16.30) Онлайн: (за попередньою домовленістю) 16.00-20.00 по Viber, відеоконференція Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом. В позааудиторний час студенти зможуть поставити питання під час консультації (п'ятниця, 15.30-16.30). Інші види комунікації: група в Viber, очна та онлайн консультації за розкладом

e-mail: adobovska.m@gmail.com

телефон 067-143-67-63

соціальні мережі: Viber (за номером телефону)

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни – географічні задачі та методи їх розв'язання

Пререквізити курсу: Навчальна дисципліна «Методика розв'язування задач з географії» є складовою частиною вибіркового блоку дисциплін циклу та базується на знаннях з курсів: «Топографія з основами геодезії», «Основи суспільної географії», «Основи фізичної географії», «Картографія» та інші. Оволодіння теоретичними основами, вміннями і навичками розв'язання географічних задач є підґрунтям для вивчення дисциплін циклу методики викладання та проходження здобувачами вищої освіти педагогічної практики.

Мета курсу - допомогти студентам глибше пізнати сутність фізико-географічних та соціально-економічних процесів, які відбуваються у географічній оболонці (антропосфері), через розв'язування розрахункових задач.

Завдання дисципліни: проаналізувати просторові аспекти поширення певних явищ і процесів, виробити первинні навички їх опрацювання чи знаходження даних, яких не вистачає, для конкретних географічних досліджень, що будуть здійснюватися у процесі навчально-дослідницької діяльності та написанні дипломних робіт на старших курсах.

Очікувані результати. Здобувач повинен:

знати:

- теоретичні основи географічних наук на яких базуються географічні задачі;
- особливості побудови задач з різних змістових блоків;
- математичні закономірності і співвідношення, алгоритми, які найчастіше використовуються для розв'язування географічних задач.

уміти:

- коректно і повно відображати хід розв'язку задач;
- розв'язувати задачі на знаходження найкоротшої відстані між двома точками на поверхні земної кулі, радіусу видимого горизонту;
- розв'язувати задачі на встановлення географічних координат точок протилежних, найбільш віддалених, протяжності об'єктів чи відстаней вздовж меридіанів та паралелей, визначення місцевого і поясного часу, тривалості дня, кута падіння сонячних променів;
- враховувати властивості картографічних проекції для визначення масштабу, відстаней і напрямків на дрібномасштабних картах;
- розв'язувати задачі на визначення відстаней, напрямків, прямокутних і географічних координат, площ на топографічних картах, азимута сходу чи заходу Сонця;
- розв'язувати задачі на визначення питомої частки складових літосфери, процесів седиментації, величини сонячної радіації, метеорологічних показників середньої солоності водойм, складових водного балансу, біологічної продуктивності;
- розв'язувати задачі на визначення складових природного і механічного приросту населення, густоти, урбанізаційних процесів, зайнятості;
- розв'язувати задачі на визначення складових ВВП, затрат виробництва, тенденцій зміни статистичних величин, які характеризують економічну діяльність;
- коректно формулювати умови нових задач.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (34 год.), лабораторних занять (22 год.), практичних занять (4 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація презентації з картами, графіками, фото та відеосюжетами); лабораторні (лабораторні роботи); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Навчальний контент

Змістовий модуль 1. Форма і рух Землі. Відображення Землі на картографічних творах

Тема 1. Форма і розміри Землі. Абсолютні висоти та радіус видимого горизонту.

Тема 2. Градусна сітка Землі та її елементи. Система географічних координат. Глобус – точна модель Землі.

Тема 3. Добовий рух Землі. Місцевий і поясний час, лінія зміни дат.

Тема 4. Річний рух Землі та його наслідки. Тропіки і полярні кола.

Тема 5. Зображення Землі на дрібномасштабних картах. Математичні особливості різних видів картографічних проекцій

Тема 6. Поняття про план місцевості та його створення. Орієнтування на місцевості, оцінка маршруту.

Тема 7. Топографічні карти: особливості побудови, прямокутні та географічні координати. Напрямки на топографічній карті і місцевості. Визначення площ ділянок на топографічних картах.

Змістовий модуль 2. Оболонки антропосфери

Тема 8. Природні оболонки Землі.

Тема 9. Задачі із суспільної географії (соціо- та техносфера).

Рекомендована література

1. Булава Л. М. Готуємось до географічних олімпіад. – Х.: Вид група «Основа», 2008. – 118 с.
2. Гілецький Й.Р. Географічні задачі та їх розв'язування. – Тернопіль: Мандрівець, 2016. - 136 с.
3. Голиков А.П., Черванев И.Г., Трофимов А.М. Математические методы в географии. – Харків: Вища школа, 1986. – 160 с.

4. Жемеров О. О. Олімпіадні завдання з розв'язками. – Х.: Вид група «Основа», 2005. – 120 с.
5. Левицкий И.Ю., Евглевская Я.В. Решение задач по географическим картам. – М.: Просвещение, 1996. – 160 с.
6. Шаблій О.І. Математичні методи в економічній географії. – Львів: Вища школа, 1984. – 148 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Поточний контроль									Модульний контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль №2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	28	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.